

Pracovná skupina pre hydinu a vajcia, 18. apríl 2023

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 18. apríla 2023

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre hydinu a vajcia

Predseda: Predseda Gian Luca Bagnara (IT), ktorý bol aklamačne zvolený za predsedu pracovnej skupiny. Za podpredsedov boli aklamačne zvolení Eric Hubers (NL) a Jean-Michel Schaeffer (FR).

Podrobný popis aktivity:

Aktuálny stav revízie právnych predpisov o dobrých životných podmienkach zvierat

Sekretariát zopakoval známe informácie o aktuálnom stave revízie predpisov. DG SANTE teraz pripravuje celkovo 4 právne akty k problematike dobrých životných podmienok zvierat, ktoré by mohli byť predložené na jeseň. Posúdenie dopadov by mala Komisia predložiť v máji, prvé legislatívne návrhy by mali byť prezentované v septembri. Sekretariát C-C proces revízie pozorne sleduje a upozorňuje na už vysoké štandardy dobrých životných podmienok zvierat a vysokú mieru bezpečnosti a kvality potravín v EÚ. Vyzýva preto na vyvážený prístup v rámci procesu revízie. Komisia vyzvala úrad EFSA na vypracovanie odporúčania k štandardom o dobrých životných podmienkach zvierat pre jednotlivé živočíšne druhy, celkovo ide o 11 stanovísk.

Sekretariát C-C organizuje množstvo aktivít, rokuje so zástupcami Stálych zastupiteľstiev pri EÚ aj zástupcami DG TRADE a DG AGRI. SE PRES usporiada na tému konferenciu dňa 30. 6. 2023.

Diskusia:

Predseda upozornil, že téma nebude predmetom nadchádzajúceho rokovania skupiny CDG, Komisia sa rozhodla neprerokovávať tému zvlášť v jednotlivých sektorových skupinách, ale iba raz spoločne. Predseda s takýmto prístupom nesúhlasil.

FR zástupca vyjadril znepokojenie z prístupu Komisie a z „neutrality“ vedeckého pohľadu úradu EFSA. Upozornil, že stanoviskám chýba ekonomický dopad, autori nepoznajú realitu. Klieťkové chovy napr. zaisťujú potravinovú sebestačnosť EÚ, ich zákaz bude mať zásadný dopad na pokles produkcie.

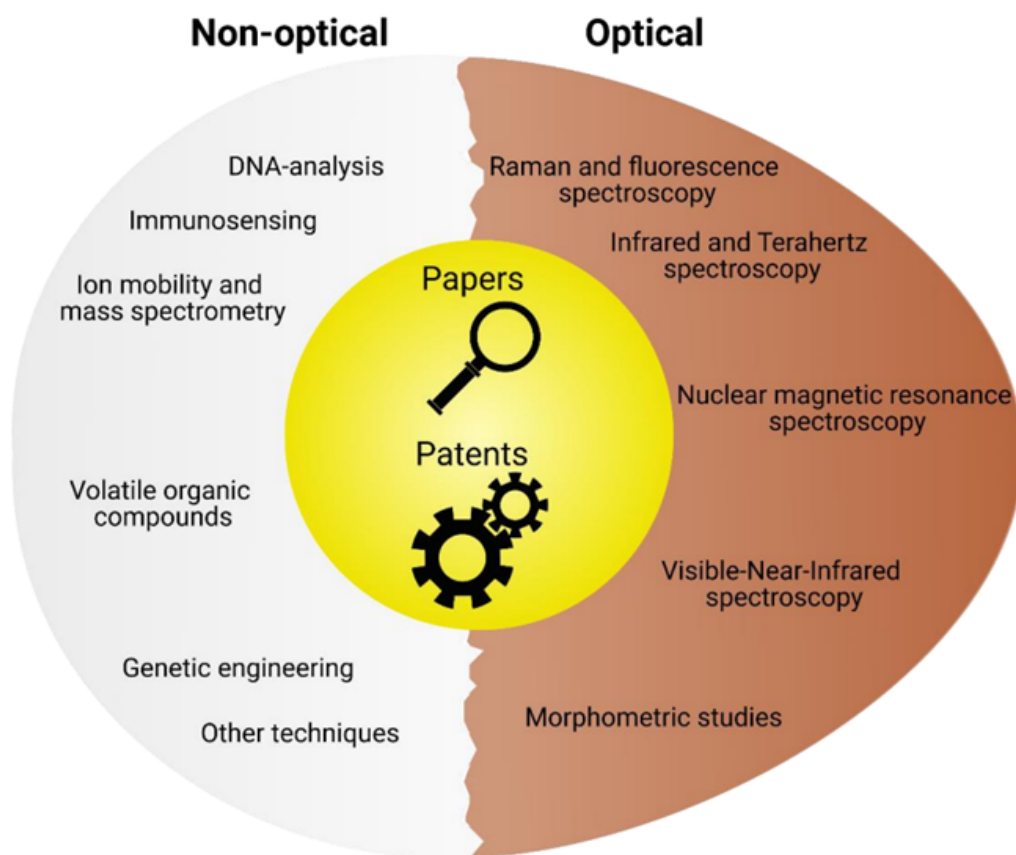
Sekretariát navrhol, aby sa k problematike usporiadalo mimoriadne zasadnutie pracovnej skupiny, na ktoré budú prizvaní aj zástupcovia ostatných zúčastnených strán. Bližšie informácie budú zaslané mailom.

Neusmrcovanie samčích kurčiat: prezentácia Katolíckej univerzity v Leuvene (BE) o technológiách zisťovania pohlavia vo vajci a ich súlad s požiadavkami hydinárskeho priemyslu

Zástupca univerzity referoval o utrácaní jednoduchých samčích kurčiat, ktoré predstavuje závažný problém z pohľadu dobrých životných podmienok zvierat v odvetví nosníc, vyvolávajúci značné etické obavy. Niektoré krajiny (DE, FR, IT) už prijali národné právne predpisy, ktoré takéto praktiky zakazujú. Vyliahnuté kohútiky tak nebude možné usmrcovať, ale budú musieť byť ďalej vykrmované, alebo bude treba zistiť pohlavie embryí ešte pred vyliahnutím (tzv. in ovo sexing). Snahou je nájsť metódu, ktorá bude komerčne použiteľná, t. j. nebude predstavovať vysoké náklady, bude rýchla,

bude sa môcť využívať v raných fázach vývoja embrya, bude vykazovať nízku mieru chybovosti a rizík pre ďalšie liahnutie a ideálne bude možné použiť ju na všetky druhy sliepok.

Zástupca ďalej predstavil existujúce metódy in ovo sexing (pozri obrázok), ktoré môžu byť optické (rôzne druhy spektroskopie) a neoptické (napr. analýza DNA, metódy genetického inžinierstva):

Predmetom vedeckej štúdie univerzity boli všetky štúdie, vrátane tých, ktoré sú v pilotnej fáze. Štúdia zároveň porovnáva už praktizované metódy v DE a NL:

neoptické: PLANTegg (DE), Seleggt (DE), In Ovo (NL)

optické: Orbem (DE), AAT (DE)

Applied IOS technologies in Europe

	Non-optical			Optical	
	PLANTegg (DE)	Seleggt (DE)	In Ovo (NL)	Orbem (DE)	AAT (DE)
Category	DNA analysis	Immunosensing	Mass spectrometry	NMR	Vis-NIR
Day	8 – 9	9	9	12	13
Sample	Allantoic fluid			/	
Egg treatment	Invasive			Non-invasive	
Sexing accuracy	98 %	97 %	95 %	98 %	96 %
eggs/hour /device	3,000	3,000	6,500	3,000	20,000
In use	NL	NL, DE	NL	FR	FR, DE, BE, IT, ES, NL
Price per female Day old Chick	€ 4 – 5	€ 3 – 4	€ 2 – 3	?	€ 1.2

Zo záverov vyplýva, že žiadna z existujúcich metód zatiaľ nespĺňa všetky požadované kritériá.

(Celá prezentácia je priložená v samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku.)

Diskusia:

AT zástupca referoval o revízii národnej legislatívy o dobrých životných podmienkach zvierat z roku 2004, ktorá teraz umožňuje usmrtiť jednodenné kohútiky, pokiaľ sú následne použité ako krmivo pre zvieratá.

FR zástupca referoval o veľkej diskusii s FR vládou, pričom vo FR sa používajú skenery z DE, náklady predstavujú 1€/vajce, čo je drahé.

NL zástupca uviedol, že polovica produkcie vajec v NL smeruje do DE, teda budú nútení tiež plniť požiadavky DE legislatívy, ktorá požaduje analýzu pohlavia max. 6. deň vývoja vajca, čo je však príliš skoro.

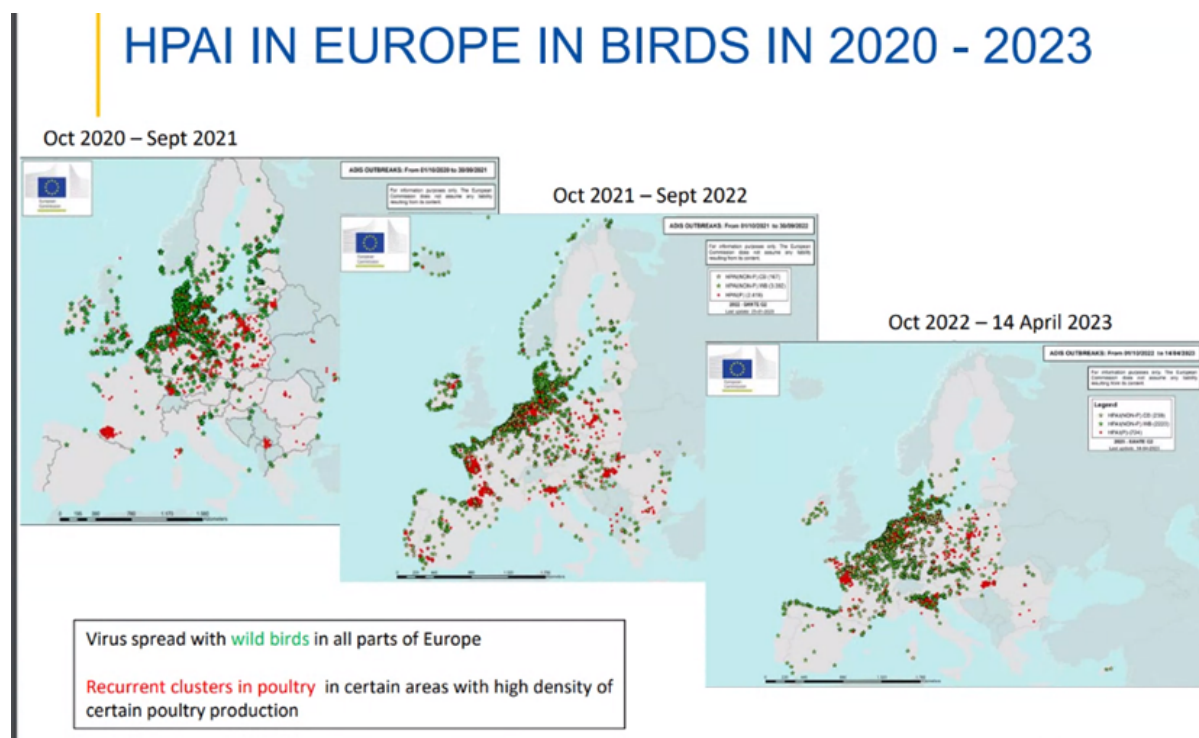
Zástupca univerzity potvrdil, že podľa DE legislatívy musí byť naozaj vajce analyzované a príp. usmrtené do 7. dňa, aktuálne však žiadna existujúca metóda toto neumožňuje. Podľa štúdie vnímania bolesti embrya je hraničný 13. deň, keď embryo preukázateľne reaguje na bolestivé podnety. Do 12. dňa nepreukazuje žiadne signály pociťovania bolesti, lebo nervová sústava nie je plne prepojená s mozgom. Ďalšou možnosťou je využitie anestézy na zamedzenie vnímania bolesti embrya vo vajíčku, DE legislatíva bude musieť byť preto pravdepodobne pozmenená.

BE zástupca podporil použitie techník iba do 7. alebo 8. dňa, inak bude odvetvie naďalej vystavené kritike mimovládnych organizácií.

Sekretariát na záver informoval o spolupráci s EFFAB a AVEC na návrhu spoločnej pozície, zatiaľ však nebola dosiahnutá zhoda vzhľadom na odlišné postoje štátov, v ktorých už zákon usmrcovania jednodňových kohútikov zavedený bol.

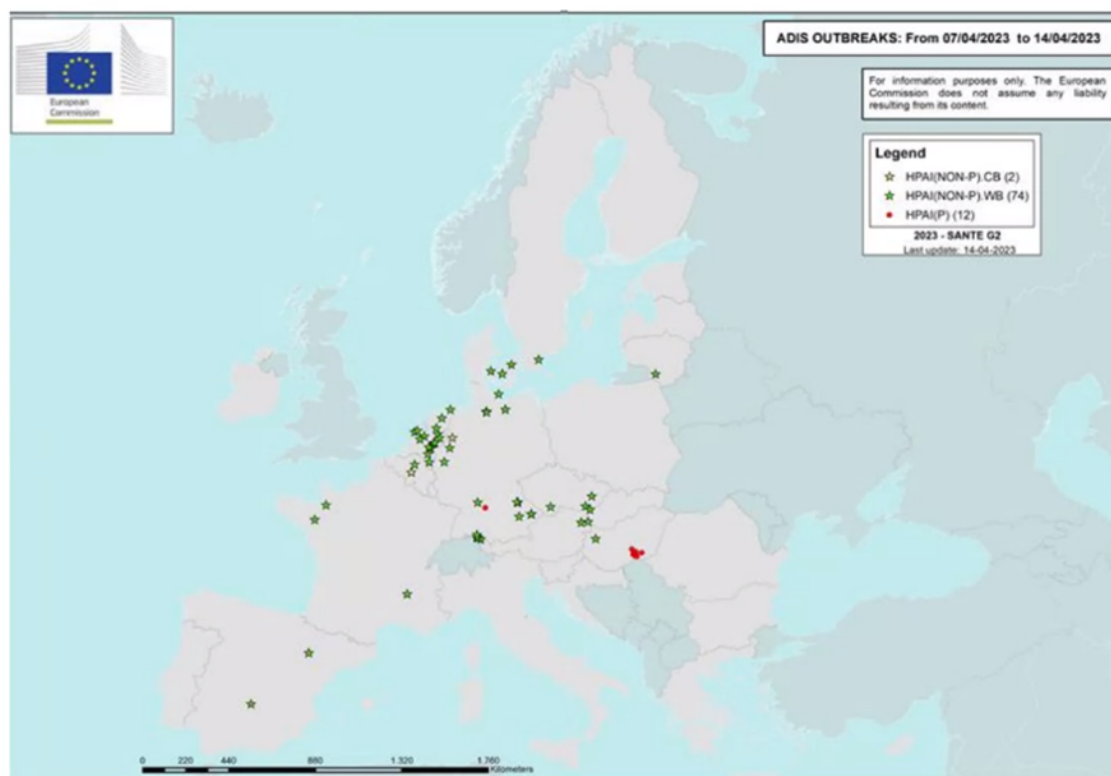
Zdravie zvierat: aktuálny stav vtácej chrípky

Zástupkyňa DG SANTE poskytla aktualizované informácie o výskyte vtácej chrípky v Európe a vývoja detekcie vysoko patogénnej vtácej chrípky u divých a domácich vtákov za 3 epidemiologické obdobia, počas ktorých sa vírus vyskytol vo všetkých štátoch, s výnimkou Malty:

Aktuálna situácia (t. j. 7. – 14. 4. 2023):

7 – 14 April 2023

Podľa zástupkyne Komisie sa vírus šíri zo severu na juh, prenášačmi sú voľne žijúce vtáky. V boji

proti chrípke sú zásadné prijaté ochranné opatrenia a dodržovanie zásad biologickej bezpečnosti v prevádzkach.

Úrad EFSA na svojich stránkach pravidelne publikuje správu o aktuálnej epidemiologickej situácii.

Európska komisia prijala mnoho opatrení, ktoré sa týkajú uplatňovania princípu regionalizácie a jeho uznania v tretích krajinách. Nové delegované nariadenie 2023/361 platí od 12. 3. 2023 a zahŕňa všeobecné pravidlá na využitie veterinárnych liečiv v prevencii a riadení chorôb. Komisia monitoruje situáciu v najviac dotknutých štátoch (PL, IT, DE, FR, SE), spolufinancuje mimoriadne opatrenia a vyzvala úrad EFSA na vypracovanie vedeckého stanoviska o vakcinácii proti vysoko patogénnej vtácej chrípke. Jeho zverejnenie sa očakáva v júli tohto roku.

Na záver zástupkyňa uviedla, že zvýšené riziko nákazy hydiny platí od roku 2020, opakuje sa výskyt v oblastiach s vysokou intenzitou niektorých odvetví (napr. fariem chovajúcich kačice na foie gras alebo morky).

Diskusia:

IT zástupkyňa upozornila na paradoxný rozpor medzi požiadavkami na uplatňovanie opatrenia biologickej bezpečnosti a zavádzaním vakcíny, čo predstavuje značné ekonomické úsilie zo strany poľnohospodárov, ale zároveň sa riešia dobré životné podmienky zvierat požadujúce väčší prístup do otvorených priestorov. Vzniesla preto otázku, čo je skutočným zámerom – obmedziť nákazu a tým maximálne obmedziť škody poľnohospodárov alebo výrazne znížiť počet fariem a stavy chovaných zvierat tým, že budú zvieratá vystavené možnému kontaktu s voľne žijúcimi zvieratami.

Pre informáciu: aktuálny stav revízie smernice o priemyselných emisiách (IED)

Európska komisia zverejnila návrh revidovanej smernice o priemyselných emisiách 5. 4. 2022, v ktorom navrhuje rozšírenie oblasti pôsobnosti smernice na všetky poľnohospodárske podniky zaoberajúce sa chovom dobytká, ošipáných a hydiny s viac než 150 LSU.

Rada pre životné prostredie prijala svoj všeobecný prístup k návrhu Komisie 16. 3. 2023, podporila vyššie prahové hodnoty než navrhuje Komisia: pre chovy hydiny 280 LSU, pre chovy ošipáných, dobytká a kombinované chovy 350 LSU. Ministri ďalej podporili vylúčenie extenzívnych chovov z oblasti pôsobnosti smernice.

Výbor AGRI by mal hlasovať 25. 4., ENVI 22. – 25. 5., plénum 12. – 15. 6. 2023. Výbor AGRI v návrhu stanoviska spravodajcu žiada zachovanie súčasnej oblasti pôsobnosti smernice a odstránenie častí návrhu o účasti mimovládnych organizácií v procese rozhodovania o povoleniach. Vo výbore ENVI spravodajca Radan Kanev (BG, EPP) navrhuje kompromis ohľadom limitnej hodnoty na stanovenie oblasti pôsobnosti smernice vo výške 300 LSU pre chovy ošipáných a hydiny a 600 LSU pre dobytká. Sekretariát preto vyzval na kontaktovanie europoslancov, najmä vo výbore ENVI a na prezentovanie pozície C-C.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.